

Handleiding bij *Veelgestelde vragen*

Les 2. Geloof jij in jezelf?

Introductie

Doel van deze les:

- Jongeren ontdekken hoe vragen over menselijke mogelijkheden en het bestaan van God in het humanisme beantwoord worden en wat het verschil is met het christelijk geloof.
- Ze denken erover na of zij zonder God kunnen leven.

Lijn van de les:

Welke mogelijkheden en onmogelijkheden heb jij? In hoeverre geloof jij in jezelf? Zou je het zonder God ook redden? In het humanisme gelooft men in de kracht van mensen. Mensen zijn in staat tot redelijk en zedelijk gedrag. Vind jij dit realistisch? De Bijbel gelooft niet in deze mogelijkheden, maar wel in de kracht van verlossing en heiliging.

Lesonderdelen

Je kunt het!, p.14

Doel: Jongeren denken na over de slogan 'je kunt het'!

Benodigheden: Bijlage

Opdracht, p.14

Laat de jongeren individueel deze opdracht invullen. Inventariseer daarna kort wat er is ingevuld.

Gesprek, p.14

Maak een rondje in de groep. Daardoor stimuleer je iedereen om iets te zeggen, ook de jongeren die onzeker of verlegen zijn.

Variante: Leg een aantal kaartjes met kwaliteiten neer (zie bijlage). De jongeren pakken een kaartje en vertellen (kort) waarom zij dit kaartje hebben gekozen en hoe zij deze kwaliteit praktisch maken.

Gesprek, p.15

De vraag hoe realistisch het humanisme is, komt tijdens de les steeds terug. Probeer hier al een aantal punten te benoemen. Bijvoorbeeld: Kan iemand die verslaafd is uitmaken wat goed voor hem is? En welke waarde heeft een verstandelijk gehandicapte als hij niet in staat is tot redelijk gedrag?

Multimediatip

[Wat is het humanisme?](#)

Wat zijn de verschillen tussen het humanisme en het christendom?

Bijbelstudie, p.15

De overeenkomst is: wees goed voor jezelf en anderen. Laat het recht naar voren komen.

Het verschil: Een humanist doet dit voor zichzelf en voor anderen, maar christenen doen het om God ermee te dienen.

Als christen zou je dus eigenlijk als humanist moeten leven, maar met een diepere betekenis: je dient God door goed voor anderen te zorgen.

Extra opdracht, p.15

Bespreek eerst met de groep de uitgangspunten die je als christen of als humanist kunt hebben over abortus en euthanasie. Laat jongeren daarna een gesprek uitspelen.

Geen God nodig, p.15

Doel: Jongeren denken na of zij zelf, net als humanisten, zonder God kunnen leven.

Multimediatip

In jezelf geloven

Wat wordt er bedoeld met “in jezelf geloven”? Is dat moeilijker of makkelijker als je ook in God gelooft?

Gesprek, p.15

Jongeren delen hun ervaringen met mensen die zonder God toch goed leven. Geef in het gesprek aandacht aan beide kanten: je kunt veel van de levensstijl van humanisten leren, maar humanisten kunnen van christenen leren dat je zelf niet perfect bent en dat je Iemand nodig hebt die boven jou staat.

Opdracht, p.15

Maak de standpunten van een humanist inzichtelijk door kwesties uit de praktijk van elke dag.

Extra opdracht***, p.15

Kun je altijd doen wat jij zelf *goed* vindt? De Bijbel geeft richtlijnen voor wat goed en verkeerd is. Als je dat niet als richting hebt, wie zal dan zeggen wat goed voor je is?

Eventueel kun je in het gesprek benoemen dat God ons geweten heeft geschapen. Het besef van goed en kwaad komt dus van God. Maar dit besef weerhoudt mensen er lang niet altijd van te kiezen voor het kwade.

Gesprek, p.15

Geef de jongeren de ruimte om eerlijk te zijn hierover.

Het lijkt er misschien vaak op dat je zonder God kan leven. Maar veel levensvragen wijzen naar God: Wie heeft jou gemaakt? En waar gaat je leven naar toe? Wat moet je denken van het kwaad in de wereld? Hoe moet je omgaan met je eigen fouten en beperkingen? Wie geeft je liefde als mensen je teleurstellen?

Door het kennen van de Bijbel krijg je antwoorden op waarom-vragen. En leer je te vertrouwen op God die veel wijzer en verstandiger is dan mensen.

Gesprek, p.16

Als de kern in voorgaande gespreksvragen nog niet duidelijk is geworden, bespreek dan de uitspraak van Arno. Arno redeneert vanuit de veronderstelling dat christenen zich laten indoctrineren. Laat in het gesprek naar voren komen dat christenen echte vrijheid kennen omdat ze weten dat Jezus redding geeft.

Kruis, p.16

Doel: Jongeren denken na over de plek van zonde in hun leven en in de wereld.

Extra informatie: zonde vanwege het ontbreken van een relatie

Om duidelijk te maken waarom zonde ernstig is, kun je een vergelijking maken met een moeizame relatie tussen ouders en kinderen. Wat is de grootste zonde in die relatie? Daarvoor moet je verder kijken dan de grote mond, het stelen uit de portemonnee, het schreeuwen van de ouders, de stroom van kritiek op de kinderen. Het probleem zit dieper. De eigenlijke zonde is het ontbreken van een onderlinge liefdesband.

Opdracht, p.16

Geef een halve minuut denktijd. Maak daarna een rondje in de groep waarin iedereen (inclusief jijzelf als catecheet) iets benoemt wat op deze dag ‘zonder God’ was.

Multimediatip

Kijk naar een filmpje van Denktstof: Waarom gaan de dingen mis?

Er is een lange en een korte versie van beschikbaar.

Bijbelstudie, p.16

- Een humanist zal dit niet begrijpen omdat hij niet erkent dat hij zondig is. Hij doet toch zijn best om goed te leven?
- Laat jongeren hun persoonlijke gedachten over dit gedeelte delen. Herkennen zij iets van ‘het ellendige’ van deze wereld en de zonde in hen zelf?

- Het denken over de zondigheid van de mens, maakt het moeilijk om tegelijk christen en humanist te zijn. Het humanisme heeft bepaalde waardevolle doelstellingen. Maar ze gaan ervan uit dat God niet bestaat en dat de mens niet zondig is. Dat is niet te verenigen met het christelijk geloof.

Extra opdracht, p.17

Deze extra opdracht is een aanrader voor een groep die graag beeldend bezig is! Als je voor deze opdracht kiest, neem dan ruim de tijd. Laat jongeren eerst bepalen welk delict de gevangene gepleegd heeft. Dan bereiden ze in drietallen een gesprek voor, dat ze daarna presenteren.

Veel criminelen vallen steeds weer terug in dezelfde fouten. Het blijkt voor hen heel lastig om uit die cyclus te stappen. De essentie van de opdracht is: help je iemand die een grote fout heeft gemaakt door erop te wijzen dat hij uit zichzelf zijn leven kan beteren? Of door hem te vertellen dat hij zondig is en God nodig heeft? Veel van de andere opdrachten komen in deze verwerking naar voren, dus zul je andere onderdelen van de les kunnen overslaan.

Multimediatip

Als je de extra opdracht doet, kijk dan naar een filmpje over de Alpha-cursus voor gevangenen: PrisonAlpha. Vraag de jongeren: heeft het christelijk geloof een boodschap voor mensen die vastzitten in de cyclus van criminaliteit?

Betere wereld, p.17

Doel: Jongeren beseffen dat het op deze wereld nooit echt goed zal worden en dat God een nieuwe toekomst belooft.

Gesprek, p.17

In hoeverre kunnen de jongeren zelf zorgen voor een betere wereld? En in hoeverre kan het humanisme dat? In de Bijbel staat dat de schepping kreunt en lijdt (Rom.8:22). Echt goed zal het op deze wereld niet kunnen worden zolang er nog zonde is. Maar God geeft ons wel de kracht om onze naaste te dienen. Daardoor kunnen we toch wereldverbeteraars in het klein zijn.

Gesprek ***, p.17

Stel eventueel ook de vraag: zijn christenen eigenlijk wel tolerant?

Extra opdracht ***, p.17

Misschien heb je jongeren in de groep die politiek geïnteresseerd zijn. Zij kunnen zich over deze vraag buigen. Laat hen dan al eerder tijdens de les hiermee aan de slag gaan. Zij kunnen de informatie uit de les zelf doornemen. Denk bijvoorbeeld aan thema's als asielbeleid, 24-uurs economie, bezuinigingen in de zorg etc.

Gesprek, p.18

Maak er een samenvattend gesprek van. Misschien kan een aantal jongeren de conclusie formuleren, na een kort gesprek hierover.